

GEMEENTE SCHERPENZEEL

Raadsvoorstel

Datum B&W-besluit	: 22 maart 2022	Portefeuille	: G. van Deelen
Raadsvergadering	: 12 mei 2022	Behandeld door	: S. van Griethuijsen
Agendapunt	: Vult Griffie in	Zaaknummer	: 37697 / 37702
Bijlage(n)	: 4		

Onderwerp: Regionaal Programma Werklocaties Foodvalley (RPW)

Beslispunten

1. Geen wensen en/of bedenkingen kenbaar maken richting het Algemeen Bestuur van Regio Foodvalley met betrekking tot de actualisatie Visie Werklocaties Foodvalley 2020-2030 en Regionaal Programma Werklocaties Foodvalley 2021-2025.

Inleiding

De regio Foodvalley wil de meerjarige programmering van bedrijventerreinen, kantoren en campussen integraal bezien in een regelmatig (looptijd ca. 4 jaar) af te spreken Regionaal Programma Werklocaties (RPW). Het huidige RPW afsprakenkader voor bedrijventerreinen heeft een looptijd 2017-2020 en dient volgens afspraak te worden herbezien en te worden geactualiseerd.

In 2020 is in opdracht van de Regio Foodvalley door onderzoeks- en adviesbureau STEC en een ambtelijke Werkgroep bestaand uit Regio Foodvalley partnergemeenten en beide provincie een beleidsdocument met een aantal beleidsuitgangspunten opgesteld. In samenwerking met de stakeholders waaronder ondernemersverenigingen en investeerders hebben de acht Foodvalley gemeenten en beide provincies gezamenlijk het bestaande RPW beleid herbezien, beleidsuitgangspunten indien nodig aangepast en een nieuw toekomstbestendig (concept) Regionaal Programma Werklocaties opgesteld. Voor deze actualisatie is een Afsprakendocument en een Visiedocument opgesteld.

Mogelijke oplossingen

1) vaststelling van een gemeenschappelijk regionaal beleid inzake werklocaties

Voordelen:

- Vermijden onderlinge concurrentie tussen de gemeenten.
- Eén lijn trekken naar bedrijven die mogelijk in de regio zijn geïnteresseerd.
- Een gemeenschappelijk beleid leidt tot een duurzaam ruimtegebruik. Door regionale afstemming en programmering zal vraag en aanbod van/naar werklocaties beter op elkaar worden afgestemd en wordt er op een duurzame wijze met de ruimte omgegaan.

- Segmentering: de regio streeft er naar om voor de verschillende 'doelgroepen' van gebruikers ook de maximaal geschikte werklocaties past in deze benadering.
- Mobiliteit en bereikbaarheid: de segmentering (bepaalde werklocaties voor bepaalde doelgroepen/ segmenten) zal leiden tot een clustering van bepaalde 'soorten' bedrijven. De infrastructuur (bereikbaarheid, ontsluiting en parkeren) kan hieraan worden aangepast zodat mobiliteit en bereikbaarheid kunnen worden geoptimaliseerd.

Nadelen:

- Regionale kaders beperken de lokale beleidsruimte. Door het vaststellen van een regionaal kader verbindt de gemeente zich aan een aantal beleidsuitgangspunten inzake werklocaties. Elke gemeente kan niet zomaar (meer) bedrijventerreinen en/of kantorenlocaties gaan ontwikkelen. Dat kan de lokale beleidsruimte en eigen ambities beperken. Vanuit de gekozen regisseursrol en omwille van transparantie worden grote projecten en ontwikkelingen voorgelegd aan het portefeuillehouderoverleg (PHO EW&V, Economie, Werkgelegenheid en Voedsel). Zij geven een advies aan het betreffende college. Ook de provincies worden hierin gekend.

2) Geen vaststelling gemeenschappelijk beleid inzake ontwikkeling werklocaties

Voordeel:

- Minder regionale afstemming lijkt tot meer beleidsvrijheid te leiden : geen nieuw beleid hoeft ook minder (of geen) intergemeentelijke afstemming, coördinatie of onderling overleg tussen gemeenten zoals in het conceptbeleid wordt voorgesteld. Gemeenten zijn 'vrij' om afhankelijk van de gelegenheid die zich voordoet bepaalde bedrijven binnen hun gemeentegrenzen te laten vestigen. Gemeenten 'lijken' onafhankelijker.

Nadelen:

- Onvoldoende coördinatie leidt tot inefficiëntie en ongewenste concurrentie tussen gemeenten: hoe om te gaan met interesse van bedrijven en instellingen voor nieuwe investeringen op het gebied van Agro(Food), maar ook breder (andere segmenten)? Bij het ontbreken van regionale afstemming c.q. beleid tussen de Regio Foodvalley gemeenten zal een situatie ontstaan (of voortduren) van mogelijke concurrentie om voor die gemeente mogelijk interessante bedrijven te werven.
- Shopgedrag. Onderlinge concurrentie wordt in de hand gewerkt als bedrijven bij meerdere geïnteresseerde gemeenten gaan 'shoppen' om de meest gunstige vestigingsvoorwaarden te bedingen.
- Beslag op schaarse ruimte: als meerdere gemeenten onvoldoende segmenteren en dezelfde 'soorten' werklocaties ontwikkelen, leidt dat niet alleen tot onderlinge concurrentie maar tevens tot onnodig gebruik van ruimte. Minder vraag, meer aanbod georiënteerd ontwikkelen.

Kanttekeningen

- Bij het ontbreken van een regionaal vastgesteld beleid zal er voor het ontwikkelen van nieuwe werklocaties nog steeds regionale afstemming dienen plaats te vinden volgens artikelen 2.3.3.1 (tweede en derde lid) en 2.3.3.2 (derde lid) van de (provinciale) Omgevingsverordening.
- Ondanks het ontbreken van een regionaal beleid inzake werklocaties zal in geval van veranderende bestemmingen (bijv. bij het ontwikkelen van een

bedrijventerrein) een regionaal vergelijkende studie plaats dienen te vinden in het kader van (Rijksbeleid) 'Ladder voor de Duurzame Verstedelijking'.

De Voorkeursoplossing is oplossing 1, het wél vaststelling van een Gemeenschappelijk Regionaal beleid inzake werklocaties. Deze actualisatie heeft geen directe gevolgen voor Gemeente Scherpenzeel.

Beoogd effect/resultaat

De centrale doelstelling van het opgestelde (concept) regionale beleid luidt:

“Het formuleren van een gemeenschappelijk regionaal beleid voor het onderling afstemmen en regionaal programmeren van de ontwikkeling van werklocaties (bedrijventerreinen en andersoortige werklocaties) met als tijdshorizon 2025. Beleid waarin de ambities voor de regio Foodvalley zijn weergegeven dat leidt tot betere onderlinge afstemming tussen de gemeente(n) en Provincies Gelderland en Utrecht, een evenwichtige lokale en regionale economische ontwikkeling, het duurzaam omgaan met de beschikbare ruimte, het creëren van werkgelegenheid en het genereren van regionaal inkomen”.

Gewenst resultaat:

- Duidelijkheid en transparantie: een duidelijk en een met de Regio Foodvalley gemeenten en beide provincies afgestemd vraag en aanbod van huidige en toekomstige werklocaties (bedrijventerreinen, kenniscampussen en andersoortige werklocaties).
- Afstemming: het beleid wordt vorm gegeven middels een transparante overlegstructuur tussen de Regio Foodvalley gemeenten onderling en met beide provincies.
- Duurzaamheid: door het onderlinge overleg en regionale afstemming wordt er op een duurzame wijze met de ruimte omgesprongen.
- Werkgelegenheid: door een onderling afgestemd beleid betreffende regionale programmering van werklocaties ('Wie ontwikkelt waar, hoeveel en voor wie?') wordt werkgelegenheid gecreëerd en in stand gehouden.

Argumenten

1.1 Het RPW beleid zorgt voor afspraken tussen de acht regiogemeenten en de provincies

Om in 2030 een economische topregio te zijn (ambitie van Regio Foodvalley – Strategische Agenda 2020-2025) zijn opgaven en doelen geformuleerd. Een regionaal beleid betreffende de ontwikkeling van bedrijventerreinen valt binnen de het thema 'fysieke randvoorwaarden' die de regio heeft gedefinieerd, nl "streven naar een divers aanbod van circulaire en toekomstbestendige werklocaties die aansluiten bij de omgeving". Het op een duurzame wijze omgaan van de ruimte en het met de andere Regio Foodvalley gemeenten afstemmen van de ontwikkeling van werklocaties past in deze basisgedachte. In het huidige (Concept) RPW staan naast het kwantitatieve aanbod en behoeften de opgaven van de toekomst centraal. Dit leidt tot een Afsprakenkader dat een stap verder gaat dan eerdere RPW's, namelijk waarin nu tevens aandacht is voor circulariteit en duurzaamheid (incl. klimaatbestendigheid, biodiversiteit, eigen energie-opwek, multifunctionaliteit). De Gemeente Scherpenzeel zit ook op dit spoor (Bestuursakkoord 2020–2022). Scherpenzeel Fysiek: een aantrekkelijk, sociaal, duurzaam en toekomstbestendig economisch klimaat.

Kantttekeningen

1.1 keuzevrijheid van bedrijven staan centraal

Opgemerkt dient te worden dat hoewel het concept beleid RPW een regionale segmentering van werklocaties voorstaat (bepaalde werklocaties voor bepaalde 'soorten' activiteiten), de autonomie en keuzevrijheid van bedrijven en instellingen centraal staan. Waar binnen de kaders van het bestemmingsplan op aangewezen locaties bepaalde activiteiten toegestaan zijn, hebben bedrijven en instellingen de keuzevrijheid (het laatste woord) zich op dergelijke locaties te vestigen.

1.1 Positie en rol provincie

De bestemming 'bedrijventerrein' is in Gelderland slechts toegestaan indien dit past in de regionale afspraken over de programmering van bedrijventerreinen. Deze afspraken worden opgenomen in een zogenaamd Regionaal Programma Werklocaties (RPW) dat door Gedeputeerde Staten wordt vastgesteld. Wanneer afspraken in een regio te lang op zich laten wachten of van onvoldoende kwaliteit zijn, ontstaat een rol voor de provincie. Dit kan betekenen dat - indien een regio er niet in slaagt om binnen een redelijk termijn een afsprakenkader vast te stellen of wanneer de afspraken van onvoldoende kwaliteit zijn - het college van GS dit zelfstandig doet. Provincie kan handhavend optreden op basis van provinciaal beleid (Omgevingsverordening) en Ladder voor Duurzame Verstedelijking zoals vastgelegd in Besluit Ruimtelijke Ordening.

Proces (procedure/vervolg/evaluatie)

Het (concept) regionale beleid RPW is ambtelijk voorbereid en besproken in het regionale wethoudersoverleg PHO Economie, Werkgelegenheid & Voedsel (E, W & V). Op grond van Art. 4 van de 'Gemeenschappelijke Regeling Regio Foodvalley' heeft het PHO het Regiobestuur geadviseerd het concept regionaal beleid RPW voorlopig vast te stellen en worden de colleges van de partnergemeenten verzocht (art. 169, vierde lid Gemeentewet en Handvest Actieve Informatieplicht), beide documenten aan de raad voor te leggen, teneinde de raad in de gelegenheid te stellen om zijn wensen en bedenkingen kenbaar te maken. In alle Foodvalley gemeenten worden beide documenten op soortgelijke wijze voorgelegd aan de raad. Na de fase van wensen en bedenkingen, en de eventuele aanpassingen in beide documenten die dit tot gevolg kan hebben, is het de bedoeling dat de colleges van de Foodvalley-gemeenten de raden een voorstel met gezamenlijke uitgangspunten afkomstig van het Afsprakenkader voorleggen teneinde hierover eenduidig te besluiten (eensluitende én eenduidige besluitvorming). Het visiedocument hoeft niet separaat door de raden te worden vastgesteld.

Belangrijk aandachtspunt tijdens de uitvoering van het project zijn de wensen en bedenkingen van de stakeholders. Op woensdag 26 januari en donderdag 3 februari 2021 zijn we in gesprek gegaan met diverse ondernemers en partners uit Regio Foodvalley. In de bijlage vindt u een terugkoppeling.

Duurzaamheidsaspecten

In vergelijking tot het RPW Werklocaties (looptijd 2017-2020) bestaat voor de actualisatie de wens tot verdieping van de kwalitatieve overwegingen zowel bij nieuwe uitgifte als bestaande voorraad met extra aandacht voor een integrale afweging van de ruimte, bijvoorbeeld door resultaat- of inspanningsverplichtingen m.b.t. verduurzaming, circulariteit en zuinig (multifunctioneel dan wel intensief) gebruik van de ruimte.

Communicatie

Na vaststelling zal de communicatie verlopen via de afdeling Communicatie Regio Foodvalley en Gemeente Scherpenzeel.

Financiële aspecten

De opstelling van de actualisatie RPW-beleid is bekostigd vanuit de regio. De uitvoering van het RPW-beleid heeft geen financiële consequenties.

Juridische aspecten / grondslag

De raad wordt in de gelegenheid gesteld om wensen en/of bedenkingen in te dienen met betrekking tot de actualisatie Visie Werklocaties Foodvalley 2020-2030 en RWP Foodvalley 2021-2025. De grondslag hiervoor is primair gelegen in de GR Foodvalley in combinatie met de Gemeentewet.

Het vaststellen van de actualisatie van het beleidskader RPW-beleid Regio Foodvalley 2021 – 2025 is uiteindelijk een bevoegdheid van de raad. Het visiedocument hoeft niet door de raad te worden vastgesteld.

Evaluatie

Het RPW beleid wordt om de 4 jaar geëvalueerd en geactualiseerd.

Burgemeester en wethouders van Scherpenzeel,

W.A. Atsma
secretaris

H.E. van Dijk-van Ommering
loco-burgemeester

GEMEENTE SCHERPENZEEL

Raadsbesluit

Agendapunt : Vult Griffie in

Onderwerp : Regionaal Programma Werklocaties Foodvalley (RPW)

De raad van de gemeente Scherpenzeel,
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 22 maart 2022;

besluit

1. Geen wensen en/of bedenkingen kenbaar maken richting het Algemeen Bestuur van Regio Foodvalley met betrekking tot de actualisatie Visie Werklocaties Foodvalley 2020-2030 en Regionaal Programma Werklocaties Foodvalley 2021-2025.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 12 mei 2022.

B.S. van Ginkel-Schuur
griffier

M.W. Jaeger
voorzitter